

ønskeligt at naae, at man maatte gaa til svagere Kanoner, hvilket var den første Ulempe af, at man var bunden til en bestemt Sum. Efter at disse Tegninger vare modtagne og vare blevne underfasteede en omhyggelig Undersøgelse i Marineministeriet mellem mig og mine tekniske Raadgivere, blev der givet Ordre til at paabegynde Udarbejdelsen af de mere detaillerede Tegninger til et saadant Skib, men dog saaledes, at de ikke maatte fuldendes, førend man paa den ene Side havde indhentet de Erfaringer med Hensyn til „Tordenstjold“, der imidlertid vare fremkomne efter dets Togt isjor Efteraar, og paa den anden Side, hvad der især var væsentligt, inden man havde foretaget Skydning mod Skiver, fremstillende „Tordenstjold“'s Pantser. Jeg vil først bemærke, at ved disse foreløbige Tegninger var naturligvis Skibets Hoveddimensioner fastslaaede, og man kunde derfor, hvad der var nødvendigt snarest muligt at gjøre, skride til Bestilling af Dampmaskinerne, hvilket skete paa den Maade, at man indhentede forskjellige Tegninger dels fra Fabriker i Udlandet og dels fra Burmeister og Wain's Maskinfabrik her. Efter at de forskjellige Tegninger vare undersøgte, kom man til det Resultat, at man burde holde sig til Burmeister og Wain's Tegninger, der vare leverede af den ny tekniske Direktør, som Fabrikken havde faaet, hvilke i alle Henseender syntes at være tilfredsstillende. Endvidere kunde man bestille de to svære Kanoner. Skydeprøverne mod den pantsrede Skive fandt Sted i Marts Maaned iaar. Det vil nu formodentlig kunne synes besynderligt, at de ikke kunde finde Sted før, men jeg skal forsøge at vise, at der aldeles ingen Tid blev spildt. Saa snart man var kommen paa det Nene med, hvilke Pantserplader man vilde benytte, bleve de bestilte. Men der var meget Arbejde at udføre baade med Skive og Plader. Forøvrigt var der ingensomhelst Grund til at skynde sig, gjentager jeg endnu en Gang, da man ingen Penge havde til at bygge for. Men jeg skal nu bemærke, at, som maaske mange Medlemmer bekendt, bestaar „Tordenstjold“'s Pantsering af et smallere horisontalt Dækpantser, der i Stedet for som paa de fleste Skibe at være ført ud til Skibssiden og det vertikale Pantser, fortsættes som et hvælvet eller skraat Pantser ud til Skibssiden, som det naaer nogle Fod under Vandet, den Dybde, det vertikale Pantser ellers pleier at have. Ved Skydningen stod det horisontale Pantser sig fortrinligt. Alle de forskjellige Slags, som bleve prøvede, stode sig godt, dog bedst stode sig Plader fra Creusot, men de vare ogsaa paa den anden Side overmaade dyre — derimod

var Resultatet af Skydningen mod det skraa Pantser ikke saa tilfredsstillende, som man kunde ønske det, og i hvert Fald saaledes, at man ansaa det for rigtigt at overveie, om man ikke kunde finde en bedre og mere hensigtsmæssig Pantseringsmethode, og det er naturligvis dette, som har givet Anledning til, at længere Tid er medgaaet, idet jo Tegningerne for en stor Del maatte modificeres derefter. Man kom til det Resultat, at man vilde for samme Beføstning kunne anvende en Pantseringsmaade som den, der anvendes til de nyeste engelske Kampskibe, og som i Hovedtrækkene bestaar i, at den midterste Del af Skibet er beskyttet ved et vertikalt Pantser og det horisontale Dæk, at Enderne derimod ikke have Sidepantser, men at man blot under Vandlinien har et horisontalt Pantser. Da Tegninger vare fuldendte, forekom det mig at være i enhver Henseende saa tilfredsstillende, som man kunde vente at faae dem. Disse Tegninger bleve derfor indstillede til Approbation, uagtet man den Gang ventede at kunne anvende en anden Slags Plader til Dækpantser, som vilde have den Fordel, at de vilde være langt, langt billigere. Det havde nemlig under Skydningen mod Pantserstiven vist sig, at det Underlag, som Pantserstiven havde, der bestod af Staal af den Slags, som Skibene bygges af, havde staaet sig overordenligt godt, og man kom derfor paa den Tanke, om ikke til det tynde horisontale Dæks Pantser, af hvilket i det Hele fordres Egenstaber, ikke ganske tilsvarende dem, der fordres af det svære vertikale Pantser, kunde anvendes Plader af dette Materiale, idet man derved vilde spare mindst 100,000 Kr. Dette Spørgsmaal blev derfor udsat, indtil man havde foretaget nye Skydeprøver. Imidlertid bleve Tegninger approberede, og jeg kan heller ikke se, at der skulde have været det Alleringeste i Veien i saa Henseende. Det erede Medlem kan ikke forstaa, hvorledes man skulde kunne approberede Tegninger til et Skib, naar man ikke vidste, hvorledes Dækket skulde være, og mener, at man ikke havde naaet andet, end at Skibet engang skulde hedde „Svar Hvittfeld“. Jeg vil dog spørge det erede Medlem, om han ikke mener, at man kunde udarbejde Tegninger til et Hus og begynde at bygge paa det, selv om man ikke var paa det Nene med, om man skulde have Skifertag eller Straatag, eller Parketgulve eller almindelige Planketgulve. Men saaledes ser jeg ikke, hvorfor man ikke skulde kunne begynde paa et Skib, fordi man ikke var enig, om man skulde, naar en Gang Skib og Dæk var færdigt, pantsre det med engelske eller franske Plader. Jeg ser slet ikke, hvorfor man skulde vente, indtil man